

2. Лікарська (медична) помилка: медичне та правове поняття. Адвокатське бюро «Титикало та партнери». *Адвокатське бюро «Титикало та партнери»*. URL: <http://tytykalo.com.ua/presa-pro-nas/likarska-medichna-pomilka-medichne-ta-pravove-ponyattya/> (дата звернення: 02.11.2023).

3. Ковтун Л. Проблеми правової кваліфікації лікарської помилки. *Правовий тиждень*. 2008. № 52–53. С. 125–126.

Брозінська Надія Євгенівна,
здобувачка ступеня вищої освіти бакалавр
навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:
Кривицький Юрій Віталійович,
доцент кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ДЕОНТОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА

В енциклопедичній літературі під адвокатом (лат. *advocatus* – закликати, запрошувати) розуміється особа, яка надає фізичним і юридичним особам різні види юридичної допомоги, передбачені законодавством. Відповідно до ст. 1 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 5 липня 2012 р. № 5076-VI адвокат – це фізична особа, яка здійснює адвокатську діяльність на підставах та в порядку, що передбачені цим Законом [1].

Під деонтологічними засадами діяльності адвокатів розуміють систему деонтологічних принципів і норм, що спрямовані на забезпечення належної поведінки адвокатів при захисті інтересів особи. Адвокатура є важливою складовою правової системи, забезпечуючи зміцнення принципу правової держави та доступ до правосуддя. Для здійснення своїх професійних обов'язків адвокати мають дотримуватися етичних принципів і деонтологічних засад, що регулюють їх поведінку та взаємовідносини з клієнтами, судами та іншими учасниками юридичного процесу. Особливістю адвокатської діяльності є те, що вона не може бути детально врегульована на законодавчому рівні. Це пов'язано не тільки з її різноманітністю, але і з необхідністю досягнення цілей і завдань адвоката – захисту прав і законних інтересів клієнта при суворому дотриманні вимог законодавства. Однією з головних деонтологічних засад діяльності адвоката є конфіденційність. Адвокат зобов'язаний нерозголошувати будь-яку інформацію, яку йому довірено клієнтом. Ця засада гарантує, що клієнт може відверто розповісти

адвокату про всі деталі своєї справи, знаючи, що ця інформація залишиться конфіденційною. Адвокат має пильно стежити за тим, щоб жодна третя сторона не мала доступу до цієї інформації без згоди клієнта.

Наступною важливою засадою є незалежність адвоката. Адвокат повинен мати повну незалежність від будь-якого впливу, який може визначати його здатність представляти інтереси клієнта належним чином. Це означає, що адвокат повинен бути безстороннім і не допускати, щоб його власні інтереси або інтереси третіх осіб впливали на його рішення та дії. Ця засада забезпечує, що адвокат буде відданим представником свого клієнта і буде працювати на досягнення його інтересів, незалежно від будь-яких зовнішнього тиску.

У свою чергу С.В. Компанійцев деонтологічні засади діяльності адвокатів визначає як систему деонтологічних принципів і норм, які спрямовані на забезпечення належної професійної поведінки адвокатів при захисті інтересів особи. Деонтологічні норми вчений визначає як норми права і норми моралі, які зливаються воедино та слугують певним стандартом поведінки для адвоката, що включає в себе і професійний обов'язок. Поєднання морального та правового у змісті професійного обов'язку адвоката відбувається за принципом морального обґрунтування правових норм, тобто правовий аспект професійного обов'язку адвоката повинен ґрунтуватися на моральних основах суспільного життя. Рівень усвідомлення обов'язків, що покладаються на адвоката є однією з найактуальніших проблем деонтології. Деонтологічні принципи адвокатської діяльності розглядаються як вихідні, керівні положення, на яких ґрунтується та розвивається будь-яка активність адвоката в особистісній і професійній сферах його діяльності [2, с. 46–81].

Однією з найважливіших деонтологічних засад є зобов'язання адвоката дотримуватися закону. Адвокат повинен бути ознайомлений з юридичними нормами та правилами, які регулюють його діяльність, і дотримуватися їх. Це забезпечує законність і легітимність дій адвоката, а також довіру до професії в цілому. Важливо зазначити, що адвокати мають право на критичну позицію щодо законодавства і системи правосуддя. Вони можуть висловлювати свої думки та пропозиції щодо вдосконалення законодавства і виконання правосуддя. Однак навіть у таких випадках адвокат повинен діяти в межах закону та не порушувати своїх професійних обов'язків [3].

Деонтологічні засади також передбачають професійну компетентність адвоката. Адвокат повинен мати достатні знання, навички та досвід, щоб ефективно захищати інтереси своїх клієнтів. Він повинен постійно підтримувати та поглиблювати свою юридичну освіту та вдосконалювати свої професійні навички. Крім того, адвокат повинен дотримуватися принципу доброї репутації та гідності. Він повинен підтримувати високі стандарти професійної поведінки, уникати будь-яких дій, які можуть нашкодити його репутації або довірі до професії в цілому. Адвокат має дотримуватися етичних норм і стандартів, а також вести себе з гідністю та повагою до інших учасників юридичного процесу.

Отже, надзвичайна важливість функціонального навантаження адвокатури вимагає від адвокатів слідування високим етичним стандартам

поведінки. При цьому специфіка, комплексний характер обов'язків, що покладені на адвокатуру, зумовлюють необхідність збалансування засад служіння адвоката інтересам окремого клієнта та інтересам суспільства в цілому, дотримання принципів законності і верховенства права [4]. Усі ці деонтологічні засади спрямовані на забезпечення належної поведінки адвоката, зміцнення довіри до професії та забезпечення справедливості у правовій системі. Дотримання цих засад є важливою передумовою успішної та етичної практики адвоката.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 5 липня 2012 р. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
2. Компанійцев С. В. Деонтологічні засади діяльності адвокатів в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2013. 221 с.
3. Вільчик Т. Б. Деонтологічні засади діяльності адвокатів: міжнародні стандарти та вітчизняне законодавство. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/18760/3/26-29-Odessa.pdf>
4. Правила адвокатської етики, затверджені звітно-виборним з'їздом адвокатів України 2017 року 9 червня 2017 р. (зі змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 2019 року 15 лютого 2019 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#Text>

